

Rezolucija 11/7

Sprečavanje i borba protiv korupcije kroz unapređenje transparentnosti u finansiranju političkih partija, kandidata za vršenje javne funkcije i izbornih kampanja

Konferencija država potpisnica Konvencije Ujedinjenih nacija protiv korupcije,

Podsjećajući da, u skladu sa članom 7 stav 3 Konvencije Ujedinjenih nacija protiv korupcije,¹ Države potpisnice treba da razmotre preduzimanje odgovarajućih zakonodavnih i administrativnih mjera, u skladu sa ciljevima Konvencije i u saglasnosti sa osnovnim principima svog domaćeg prava, radi unapređenja transparentnosti u finansiranju kandidata za vršenje javne funkcije i, gdje je primjenjivo, finansiranju političkih partija,

Prepoznajući da je transparentnost u finansiranju, gdje je primjenjivo, političkih partija, kandidata za vršenje javne funkcije i izbornih kampanja od ključnog značaja za sprečavanje korupcije i ekonomskog kriminala, uključujući pranje novca, uz ponovno potvrđivanje da mjere transparentnosti treba sprovoditi u skladu sa osnovnim principima domaćeg prava država, čime se doprinosi zaštiti izbornih i procesa kreiranja javnih politika od neprimjerenog uticaja, u cilju promovisanja dobrog upravljanja i jačanja povjerenja u javne institucije,

Podsjećajući da, u skladu sa članom 4 Konvencije, države potpisnice treba da izvršavaju svoje obaveze iz Konvencije na način koji je u skladu sa principima suverene jednakosti i teritorijalnog integriteta država, kao i principom nemiješanja u unutrašnje poslove drugih država,

Naglašavajući da korupcija i ekonomski kriminal, uključujući pranje novca, prelaze državne granice i negativno utiču na društva i ekonomije, zbog čega je međunarodna saradnja u njihovom sprečavanju i suzbijanju od suštinskog značaja,

Prepoznajući da su u sprovođenju člana 7 stav 3 Konvencije utvrđeni značajni izazovi i da mogu biti potrebni dodatni napor radi podrške njegovoj djelotvornoj primjeni, uključujući pružanje tehničke pomoći, prema potrebi i na zahtjev,

Podsjećajući na Rezoluciju Generalne skupštine S-32/1 od 2. juna 2021. godine, pod nazivom „Naša zajednička posvećenost djelotvornom rješavanju izazova i sprovođenju mjera za sprečavanje i borbu protiv korupcije i jačanje međunarodne saradnje“, u kojoj su države potpisnice prepoznale da su odgovorne za obezbjeđivanje transparentnih, slobodnih i poštenih izbora, u skladu sa domaćim pravom i svojom ambicijom da obezbijede odgovorno, inkluzivno, participativno i reprezentativno donošenje odluka na nacionalnom nivou, te su se obavezale da će održavati, jačati, razvijati i sprovoditi mjere koje štite integritet izbornog procesa i promovišu njegovu odgovornost prema biračima, transparentnost i nepristrasnost domaćih izbornih institucija i nadzornih mehanizama, kao i transparentnost u finansiranju kandidata za vršenje javne funkcije, političkih partija i izbornih kampanja, gdje je to

¹ United Nations, *Treaty Series*, vol. 2349, No. 42146.

primjenjivo, s ciljem sprečavanja korupcije, obezbjeđivanja odgovornosti, promovisanja dobrog upravljanja i jačanja povjerenja u javne institucije

Prepoznajući da ograničenja ili restrikcije u finansiranju izbornih kampanja i mjere za transparentnost troškova, u skladu sa domaćim pravom, između ostalog, mogu biti neophodne kako bi se obezbijedilo da donacije ne dovedu do trgovine uticajem, zloupotrebe funkcije, kupovine glasova ili drugih oblika korupcije,

Prepoznajući da zahtjevi za transparentnost donacija političkim partijama, kandidaturama za izabrane javne funkcije i izbornim kampanjama, koje dolaze od pravnih lica i pravnih aranžmana, uključujući privatna i državna preduzeća, složene pravne mehanizme kao što su trustovi i holding strukture, kao i nevladine organizacije, mogu doprinijeti sprečavanju i borbi protiv korupcije,

Prepoznajući da snažno domaće zakonodavstvo usmjereno na unapređenje transparentnosti i odgovornosti u finansiranju političkih partija, kandidata za vršenje javne funkcije i izbornih kampanja, gdje je primjenjivo, uključujući i finansiranje iz inostranstva, može ojačati prevenciju korupcije,

Takođe *prepoznajući da* finansiranje političkih partija, kandidata za vršenje javne funkcije i izbornih kampanja može, u određenim kontekstima, biti zloupotrijebljeno od strane organizovanih kriminalnih grupa i pojedinaca za infiltraciju i podrivanje institucija, što može dovesti do ukorjenjivanja korupcije i dodatno oslabiti mjere za njeno sprečavanje i suzbijanje,

Podsjećajući na svoju Rezoluciju 10/10 o Rješavanju društvenih posljedica korupcije, koja, između ostalog, ohrabruje države potpisnice da promovišu značajno učešće žena u aktivnostima, programima i inicijativama protiv korupcije, uključujući i razvoj snažnih programa podizanja svijesti koji se bave izazovima njihovog učešća,

Naglašavajući da, u skladu sa članom 13 stav 1 Konvencije, države potpisnice treba da preduzmu odgovarajuće mjere, u okviru svojih mogućnosti i u skladu sa osnovnim principima svog domaćeg prava, kako bi poštovale, promovisale i štatile slobodu traženja, primanja, objavljivanja i širenja informacija u vezi sa korupcijom, te da su, u skladu sa Rezolucijom Konferencije država potpisnica 9/3 od 17. decembra 2021. godine, države potpisnice ohrabrene da nastoje koristiti informacione i komunikacione tehnologije za jačanje sprovođenja Konvencije, podizanje javne svijesti i promociju transparentnosti i javnog izvještavanja, uzimajući u obzir potrebu zaštite prava ili ugleda drugih, nacionalne sigurnosti ili javnog reda,

Ističući da je, u svojoj Rezoluciji 10/8 od 15. decembra 2023. godine, pod nazivom „Zaštita osoba koje prijavljuju nepravilnosti“, Konferencija ohrabrila države potpisnice, u skladu sa svojim domaćim pravom, da ojačaju sisteme povjerljivog podnošenja prijava kako bi se olakšalo pravovremeno prijavljivanje korupcije, osigurala povjerljivost osoba koje prijavljuju i, gdje je primjenjivo, omogućilo anonimno prijavljivanje,

Uzimajući u obzir preporuke relevantnih međuvladinih organizacija o unapređenju transparentnosti političkog finansiranja,

Uzimajući takođe u obzir tematske izvještaje koje je dostavio Sekretarijat o sprovođenju Poglavlja II (Preventivne mjere) Konvencije,² koji sadrže informacije o uspjesima, dobrim praksama, izazovima, pratećim objašnjenjima i zapažanjima utvrđenim tokom drugog ciklusa Mehanizma za pregled sprovođenja Konvencije Ujedinjenih nacija protiv korupcije u vezi sa članom 7 stav 3 Konvencije,

Uzimajući nadalje u obzir da standardi i propisi o integritetu i etici unutar političkih partija i njihova djelotvorna primjena mogu unaprijediti transparentnost u finansiranju političkih partija, kandidata za vršenje javne funkcije i izbornih kampanja, te da oni mogu igrati važnu ulogu u sprečavanju i suzbijanju korupcije,

1. *Poziva* države potpisnice, u skladu sa članom 7 stav 3 Konvencije Ujedinjenih nacija protiv korupcije, da preduzmu i sprovedu zakonodavne i administrativne mjere koje unapređuju i štite transparentnost u finansiranju političkih partija, kandidata za vršenje javne funkcije i izbornih kampanja, gdje je primjenjivo, u skladu sa osnovnim principima svog domaćeg zakonodavstva i u skladu sa važećim međunarodnim obavezama.

2. *Poziva* države potpisnice da obezbijede postojanje nadzornog/ih tijela, u skladu sa osnovnim principima svojih pravnih sistema, sa neophodnom nezavisnošću, materijalnim resursima i stručnim osobljem, kako bi se efikasno pratilo i nadgledalo finansiranje političkih partija, kandidata za vršenje javne funkcije i izbornih kampanja, gdje je primjenjivo, te kako bi se izdavale smjernice.

3. *Takođe poziva* države potpisnice da obezbijede da političke partije, kandidature za izabrane javne funkcije i izborne kampanje, gdje je primjenjivo i u skladu sa domaćim pravom, vode evidenciju u skladu sa standardnim računovodstvenim zahtjevima o svim svojim prihodima i rashodima, imovini i obavezama, uključujući njihovu vrijednost, te, iznad zakonom definisanih pragova, izvore i relevantne identifikacione podatke o novčanim i stvarnim donacijama i povezanoj finansijskoj podršci, u skladu sa domaćim pravom, i redovno o tome izvještavaju nadležno nadzorno tijelo, što može uključivati najmanje jedan privremeni izvještaj prije i jedan završni izvještaj nakon izbora, a za redovne račune političkih partija, gdje je primjenjivo, najmanje jednom godišnje.

4. *Dodatno poziva* države potpisnice, da, u skladu sa svojim domaćim pravom i u cilju promocije transparentnosti i smanjenja rizika od korupcije, preduzmu potrebne mjere kako bi se osiguralo da finansijski izvještaji koje dostavljaju političke partije, kandidature za izabrane javne funkcije i izborne kampanje, gdje je primjenjivo, budu pravovremeno objavljeni na internetu ili na drugi način učinjeni javno dostupnim od strane nadležnog/ih tijela, uključujući, gdje je primjenjivo, objavljivanje relevantne identifikacije izvora privatnih donacija prije

² CAC/COSP/2025/5 and CAC/COSP/2025/8.

datuma izbora, u skladu sa pragovima definisanim domaćim pravom, uz poštovanje zakonodavstva o zaštiti ličnih podataka i uz dužno poštovanje prava na privatnost.

5. *Poziva* države potpisnice da, u slučajevima kada se obezbjeđuje bilo koji oblik javnog finansiranja političkih partija, kandidata za vršenje javne funkcije ili izbornih kampanja, osiguraju, u skladu sa svojim domaćim pravom, da se takva sredstva dodjeljuju na osnovu objektivnih i transparentnih kriterijuma i da se isplaćuju u skladu sa principima koji se primjenjuju na upravljanje javnim finansijama, uključujući transparentnost, odgovornost i djelotvornu kontrolu;

6. *Poziva* države potpisnice da pojačaju svoje napore u identifikovanju i upravljanju sukobima interesa i sprečavanju trgovine uticajem, u skladu sa Konvencijom i svojim domaćim pravom, razmatranjem ograničavanja ili zabrane donacija od strane pravnih lica, uključujući i slučajeve kada je izvor anoniman, državni, u stranom vlasništvu ili pod stranom kontrolom, ili, gdje je to izvodljivo, od onih pravnih lica koja održavaju ugovorne odnose sa javnim institucijama iznad pragova definisanih domaćim zakonodavstvom;

7. *Poziva* države potpisnice da preduzmu mjere, u skladu sa članom 16, protiv obećavanja, nuđenja i davanja bilo kom stranom javnom funkcioneru, neposredno ili posredno, nedozvoljene koristi kako bi taj funkcioner postupio ili se uzdržao od postupanja u vršenju svojih službenih dužnosti, te da razmotre, gdje je to primjenjivo, u skladu sa članom 18, preduzimanje mjera protiv obećavanja, nuđenja i davanja javnom funkcioneru ili bilo kom drugom licu, neposredno ili posredno, nedozvoljene koristi, radi zloupotrebe njegovog ili njenog stvarnog ili pretpostavljenog uticaja u cilju pribavljanja nedozvoljene koristi za prvobitnog podstrekača ili bilo koje drugo lice, uključujući i putem finansiranja stranih političkih partija, kandidata za vršenje javne funkcije i izbornih kampanja, gdje je to primjenjivo;

8. *Poziva* države potpisnice da spriječe podmićivanje i trgovinu uticajem, uključujući razmatranje ograničenja donacija, u skladu sa domaćim pravom, u vezi sa političkim partijama, kandidatima za vršenje javne funkcije i izbornim kampanjama, gdje je to primjenjivo, u cilju borbe protiv korupcije koja može biti rezultat donacija datih sa koruptivnom namjerom, uzimajući u obzir njihove različite političke i pravne sisteme;

9. *Podstiče* države potpisnice da razmotre, u skladu sa svojim domaćim pravom, mjere za regulisanje pravnih lica i pravnih aranžmana koji finansiraju komunikacione aktivnosti usmjerene na postizanje određenih izbornih rezultata, te da zahtijevaju da takvi subjekti objavljuju identifikacione podatke o sponzorima tih aktivnosti;

10. *Dalje podstiče* države potpisnice da razmotre uvođenje obaveze, u skladu sa svojim domaćim pravom i gdje je to primjenjivo, objavljivanja vrijednosti i sponzora političkog oglašavanja, kao što je ono povezano sa izbornim kampanjama, radi unapređenja transparentnosti i sprečavanja korupcije;

11. *Poziva* države potpisnice da, u skladu sa osnovnim principima svog domaćeg prava, zabrane zloupotrebu javno kontrolisanih resursa na način koji podržava ili podriva bilo koju političku partiju, kandidata za vršenje javne funkcije ili izbornu kampanju, gdje je to primjenjivo, te da nalože nadležnim državnim organima ili tijelima za nadzor, prema potrebi, da prate i otkrivaju takvu zloupotrebu;

12. *Takođe poziva* države potpisnice da osiguraju da nadležna tijela za nadzor, prema potrebi, imaju ovlašćenja da prate usklađenost sa relevantnim zakonodavstvom i da preduzimaju odgovarajuće mjere, uključujući, gdje je to primjenjivo, administrativne sankcije, ili da uočene prekršaje upute nadležnim organima za sprovođenje zakona ili pravosudnim organima radi daljeg postupanja, u skladu sa osnovnim principima svog domaćeg prava;

13. *Poziva* države potpisnice da preduzmu mjere, u okviru svojih mogućnosti i u skladu sa članom 13 Konvencije i osnovnim principima svog domaćeg prava, kako bi osigurale da javnost ima djelotvoran pristup informacijama, da promovišu i štite slobodu traženja, primanja, objavljivanja i širenja informacija, uz uvažavanje potrebe zaštite prava ili ugleda drugih, nacionalne bezbjednosti ili javnog reda, te da podstiču aktivno učešće pojedinaca i grupa van javnog sektora, kao što su civilno društvo, nevladine organizacije i organizacije zasnovane na zajednici, kao i, mehanizmi za praćenje izbora, akademska zajednica, privatni sektor i mediji, u prevenciji i borbi protiv korupcije, a u cilju podrške naporima za unapređenje transparentnosti u finansiranju političkih partija, kandidata za vršenje javne funkcije i izbornih kampanja, gdje je to primjenjivo, i u skladu sa Konvencijom;

14. *Takođe poziva* države potpisnice da uspostave i ojačaju, u skladu sa članovima 8, 32 i 33 Konvencije i svojim domaćim pravom, povjerljive, bezbjedne i sigurne sisteme za prijavljivanje koji su lako dostupni različitim zainteresovanim stranama, te da obezbijede povjerljivost identiteta i ličnih podataka lica koja podnose prijave, kako bi se omogućilo blagovremeno prijavljivanje krivičnih djela korupcije koja se, između ostalog, odnose na finansiranje političkih partija, kandidata za vršenje javne funkcije i izbornih kampanja, gdje je to primjenjivo;

15. *Dalje poziva* države potpisnice da omoguće, u skladu sa svojim domaćim pravom, djelotvornu saradnju, uključujući kroz podsticanje saradnje, zajedničkih aktivnosti i razmjene informacija između, prema potrebi, organa za borbu protiv korupcije, policije, istražnih, tužilačkih i pravosudnih organa, finansijsko-obavještajnih jedinica te administrativnih i nadzornih tijela, kao i izbornih organa, s ciljem pružanja podrške istragama i postupcima u vezi sa korupcijom na nacionalnom nivou i, gdje je to primjenjivo, na međunarodnom nivou, koji se odnose na krivična djela korupcije utvrđena u skladu sa Konvencijom i povezana sa finansiranjem kandidata za vršenje javne funkcije, političkih partija i izbornih kampanja, kao i drugih povezanih ekonomskih krivičnih djela, uključujući pranje novca;

16. *Zahtijeva* od Kancelarije Ujedinjenih nacija za drogu i kriminal da, u okviru postojećih resursa, na dobrovoljnoj osnovi prikuplja informacije od država potpisnica o dobrim praksama, izazovima i naučenim lekcijama u sprečavanju i borbi protiv korupcije kroz mjere usmjerene

na unapređenje transparentnosti u finansiranju političkih partija, kandidata za vršenje javne funkcije i izbornih kampanja, gdje je to primjenjivo, u skladu sa ovom rezolucijom;

17. *Takođe zahtijeva* od Kancelarije Ujedinjenih nacija za drogu i kriminal da, u zavisnosti od raspoloživosti vanbudžetskih sredstava i uzimajući u obzir različite političke sisteme država, izradi materijale za unapređenje efikasne primjene ove rezolucije;

18. *Nalaže* Otvorenoj međuvladinoj radnoj grupi za sprečavanje korupcije da na svom osamnaestom sastanku razmotri dobre prakse i izazove za poboljšanje transparentnosti finansiranja političkih stranaka, kandidata za vršenje javne funkcije i izbornih kampanja, gdje je to primjenjivo;

19. *Zahtijeva* od Kancelarije Ujedinjenih nacija za drogu i kriminal da, u okviru postojećih resursa, podnese izvještaj o sprovođenju ove rezolucije Konferenciji na njenom dvanaestom zasijedanju;

20. *Takođe zahtijeva* od Kancelarije Ujedinjenih nacija za drogu i kriminal da, u zavisnosti od raspoloživosti vanbudžetskih sredstava i u saradnji sa drugim relevantnim multilateralnim tijelima, pruži tehničku pomoć, uključujući materijalnu podršku, državama potpisnicama, na njihov zahtjev, radi podrške uvođenju i sprovođenju mjera za unapređenje transparentnosti u političkim finansijama, kako je predviđeno članom 7 stav 3 Konvencije, uzimajući u obzir ovu rezoluciju;

21. *Poziva* države potpisnice i druge donatore da obezbijede vanbudžetska sredstva za svrhe utvrđene ovom rezolucijom, uz napomenu da su takva vanbudžetska sredstva podložna pravilima i procedurama Ujedinjenih nacija, te zahtijeva od Kancelarije Ujedinjenih nacija za droge i kriminal da takva vanbudžetska sredstva koristi efikasno i djelotvorno.